

Regelrådets uppgift är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Klimat- och näringslivsdepartementet

Yttrande över förslag till kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om minskade metanutsläpp

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet bedömer att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Motivering till Regelrådets ställningstagande

Regelrådet konstaterar att förslaget innehåller ett bemyndigande att meddela föreskrifter om kvalificeringssystem. Enligt förslagsställaren kan sådana föreskrifter innebära skyldigheter för enskilda, samtidigt som förslagen utöver att ge tillgång till kvalificeringssystem inte bedöms få några beaktansvärda konsekvenser. Konsekvensutredningen beskriver hur ansvaret fördelas mellan myndigheter men inte vad kvalificeringen kan innebära för företagen. Redovisningen av vad förslaget innebär för företagen är därför bristfällig i flera avseenden.

Redovisningen av berörda företag, av påverkan på företagens kostnader och intäkter, av påverkan på konkurrens och av särskilda hänsyn till små och medelstora företag är bristfällig. Detsamma gäller redovisningen av åtgärder för att begränsa kostnader och andra negativa effekter, av behov av speciella informationsinsatser, av hur och när konsekvenserna kan utvärderas och av om förslaget går utöver minimikraven.

Redovisningen av problembeskrivningen och syftet med förslaget, av konsekvenser om ingen åtgärd vidtas, av alternativa lösningar, av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och av överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Innehållet i förslaget

I remissen föreslås en ny lag med kompletterande bestämmelser till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1787 av den 13 juni 2024 om minskade metanutsläpp inom energisektorn och om ändring av förordning (EU) 2019/942 (EU-förordningen om minskade metanutsläpp). EU-förordningen innehåller regler om att övervaka, rapportera och minska metanutsläppen i energisektorn. Naturvårdsverket är behörig myndighet enligt EU-förordningen och ansvarar för tillsynen. Det finns i dag inga nationella bestämmelser som tillgodoser EU-förordningens krav på kvalificeringssystem. I EU-förordningen används uttrycket LDAR (Leak Detection and Repair) som kortform för detektering och reparation av läckage. Medlemsstaterna ska enligt EU-förordningen säkerställa att certifiering, ackrediteringssystem eller motsvarande kvalificeringssystem, inbegripet lämpliga utbildningsprogram, finns tillgängliga för LDAR-tjänsteleverantörer och för operatörer i fråga om LDAR-undersökningar.

Enligt den föreslagna lagen får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om kvalificeringssystem för LDAR-tjänsteleverantörer och för operatörer i fråga om LDAR-undersökningar. Förordningen (2026:474) med kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om minskade metanutsläpp föreslås ändras så att Naturvårdsverket ska säkerställa att sådana kvalificeringssystem finns tillgängliga och får meddela föreskrifter om dem.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 mars 2027.

Bedömning av delasppekter

Problembeskrivning och syftet med förslaget

Förslagsställaren anger att EU-förordningen innehåller skyldigheter för operatörer i fråga om detektering och reparation av läckage, bland annat att genomföra LDAR-undersökningar. Medlemsstaterna ska enligt EU-förordningen säkerställa att kvalificeringssystem finns tillgängliga. Nationella bestämmelser som tillgodoser kravet saknas i dag. Eftersom föreskrifter om kvalificeringssystem kan innebära skyldigheter för enskilda i förhållande till det allmänna behövs enligt förslagsställaren ett bemyndigande från riksdagen. Syftet med förslaget är enligt förslagsställaren att Sverige ska fullgöra sina skyldigheter enligt EU-förordningen.

Regelrådet bedömer att redovisningen beskriver vilket problem förslaget ska lösa och varför det behövs en ny lag. Det framgår också vad som saknas i dag och vad förslaget ska leda till.

Regelrådet finner att redovisningen av problembeskrivningen och syftet med förslaget är godtagbar.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

I remissen anges att det saknas nationella bestämmelser som tillgodoser EU-förordningens krav på kvalificeringssystem och att EU-förordningens krav i den delen är bindande. Förslaget ska enligt förslagsställaren bidra till att LDAR-tjänsteleverantörer och operatörer får tillgång till certifiering, ackrediteringssystem eller motsvarande kvalificeringssystem.

Regelrådet bedömer att det av dessa uppgifter går att sluta sig till vad som skulle följa om ingen åtgärd vidtas, nämligen att EU-förordningens krav på kvalificeringssystem inte skulle uppfyllas.

Regelrådet finner att redovisningen av konsekvenser om ingen åtgärd vidtas är godtagbar.

Alternativa lösningar

Av underlaget framgår att det har övervägts om Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) skulle kunna ansvara för någon eller några delar. Eftersom Swedacs uppdrag är att kontrollera om krav är uppfyllda och inte att ställa krav, bedöms det inte vara lämpligt. Det bedöms inte heller finnas någon annan myndighet som är mer lämpad än Naturvårdsverket. Föreskrifter om kvalificeringssystem är enligt förslagsställaren så detaljerade att de bör finnas på lägre normnivå än lag. De system som ska finnas tillgängliga är certifiering, ackrediteringssystem eller motsvarande kvalificeringssystem, inbegripet lämpliga utbildningsprogram.

Regelrådet bedömer att förslagsställaren redovisar vilka alternativ som prövats för ansvaret och varför de valts bort. Redovisningen tar däremot inte upp vilken av de former som EU-förordningen anger som ska väljas, eller vad valet skulle betyda för företagen. Eftersom den frågan enligt förslagsställaren hör till de kommande föreskrifterna bedömer Regelrådet att redovisningen ändå är tillräcklig.

Regelrådet finner att redovisningen av alternativa lösningar är godtagbar.

Berörda företag

Av redovisningen framgår att förslaget bidrar till att LDAR-tjänsteleverantörer och operatörer får tillgång till kvalificeringssystem. Det anges även att det kommer att uppstå en marknad för kvalificeringssystem som företag kan verka på. I skälen för förslaget anges att EU-förordningen innehåller skyldigheter för operatörer, bland annat att genomföra LDAR-undersökningar. Av remissen framgår i övrigt att EU-förordningen rör metanutsläpp inom energisektorn. Antalet företag, deras storlek och vilka branscher de är verksamma i anges inte.

Regelrådet konstaterar att redovisningen pekar ut operatörer och LDAR-tjänsteleverantörer och anger att en marknad för kvalificeringssystem kommer att uppstå. Antalet företag, deras storlek och vilka verksamheter inom energisektorn som omfattas av skyldigheten att genomföra LDAR-undersökningar framgår inte. Även en ungefärlig uppgift hade gett läsaren en uppfattning om hur många och vilka företag som kan påverkas.

Regelrådet finner att redovisningen av berörda företag är bristfällig.

Påverkan på företagens kostnader och intäkter

Förslagsställaren anger att förslaget i förhållande till företag bidrar till att LDAR-tjänsteleverantörer och operatörer får tillgång till certifiering, ackrediteringssystem eller motsvarande kvalificeringssystem, inbegripet lämpliga utbildningsprogram. Förslagen bedöms i övrigt inte få några beaktansvärda konsekvenser. Skyldigheten att medlemsstaten ska säkerställa att lämpliga kvalificeringssystem finns tillgängliga följer enligt förslagsställaren direkt av EU-förordningen och inte av något förslag i promemorian. I skälen för förslaget anges att föreskrifter om kvalificeringssystem kan innebära skyldigheter för enskilda i förhållande till det allmänna och att sådana föreskrifter därför måste ha stöd i ett bemyndigande från riksdagen. Konsekvensutredningen anger att förslaget bedöms innebära en marginellt ökad kostnad för Naturvårdsverket, som bedöms täckas av de årliga medel om 3 miljoner kronor som myndigheten får för arbetet med EU-förordningen. Något belopp för företagens kostnader eller intäkter lämnas inte.

Regelrådet konstaterar att uppgiften om att föreskrifterna kan innebära skyldigheter för enskilda inte följs av någon beskrivning av vilka skyldigheter det kan röra sig om. Certifiering, ackrediteringssystem och utbildningsprogram pekas ut som de system som ska finnas tillgängliga. Redovisningen anger dock inte vilka slags kostnader dessa kan medföra för operatörer och LDAR-tjänsteleverantörer, inte ungefär hur stora de kan bli och inte heller varför en sådan uppgift inte kan lämnas. I fråga om intäkter anges att en marknad uppstår. Det framgår dock inte vilka företag som kan få intäkter av den.

Regelrådet finner att redovisningen av påverkan på företagens kostnader och intäkter är bristfällig.

Påverkan på konkurrens

Enligt redovisningen kommer det att uppstå en marknad för kvalificeringssystem som företag kan verka på. Någon ytterligare beskrivning av förslaget påverkan på konkurrensen lämnas inte.

Regelrådet konstaterar att redovisningen inte beskriver vad den nya marknaden betyder för konkurrensen mellan de företag som kan komma att erbjuda kvalificeringssystem. Den beskriver inte heller om ett krav på kvalificering kan påverka vilka företag som kan verka som LDAR-tjänsteleverantörer. En beskrivning av hur många företag som berörs och av vad kvalificeringen kommer att kräva hade gjort det möjligt att bedöma påverkan på konkurrensförhållandena.

Regelrådet finner att redovisningen av påverkan på konkurrens är bristfällig.

Särskilda hänsyn till små och medelstora företag

Förslagsställaren beskriver inte om förslaget kan påverka små och medelstora företag på annat sätt än större företag.

Regelrådet saknar en uppgift om huruvida det finns mindre företag bland operatörerna och LDAR-tjänsteleverantörerna. Utan en sådan uppgift går det inte att pröva om särskilda hänsyn behöver tas.

Regelrådet finner att redovisningen av särskilda hänsyn till små och medelstora företag är bristfällig.

Åtgärder för att begränsa kostnader och andra negativa effekter

Förslagsställaren beskriver inga åtgärder för att begränsa kostnader eller andra negativa effekter för företagen.

Regelrådet konstaterar att redovisningen inte anger varför sådana åtgärder inte behövs. En sådan uppgift hade behövts, eftersom de kommande föreskrifterna enligt förslagsställaren kan innebära skyldigheter för enskilda.

Regelrådet finner att redovisningen av åtgärder för att begränsa kostnader och andra negativa effekter är bristfällig.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Förslagsställaren anger att författningsändringarna bör träda i kraft så snart det är möjligt och att det inte finns behov av övergångsbestämmelser. Behovet av speciella informationsinsatser beskrivs inte.

Regelrådet bedömer att redovisningen förklarar varför ingen särskild hänsyn till tidpunkten för ikraftträdande tas, eftersom förslagsställaren bedömer att övergångsbestämmelser inte behövs. Redovisningen tar däremot inte upp om företagen skulle behöva information om de kommande kvalificeringssystemen.

Regelrådet finner att redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande är godtagbar.

Regelrådet finner att redovisningen av behov av speciella informationsinsatser är bristfällig.

Hur och när konsekvenserna kan utvärderas

Konsekvensutredningen innehåller inget avsnitt om uppföljning eller utvärdering.

Regelrådet saknar en beskrivning av hur och när förslagets konsekvenser kan utvärderas.

Regelrådet finner att redovisningen av hur och när konsekvenserna kan utvärderas är bristfällig.

Överensstämmelse med EU-rätten och om förslaget går utöver minimikraven

Förslagsställaren anger att EU-förordningen är till alla delar bindande och direkt tillämplig i Sverige och att förslaget kompletterar artikel 14 i EU-förordningen. Det anges vidare att skyldigheten att säkerställa att lämpliga kvalificeringssystem finns tillgängliga följer direkt av EU-förordningen. Genom förslaget säkerställs att Sverige följer EU-förordningens krav i den delen. Om förslaget går utöver minimikraven anges inte.

Regelrådet bedömer att redovisningen beskriver hur förslaget förhåller sig till EU-förordningen. Redovisningen tar däremot inte upp vilket utrymme EU-förordningen lämnar för hur kvalificeringssystemen ska utformas, och inte heller om de föreskrifter som bemyndigandet möjliggör kan innebära krav utöver EU-förordningens. En sådan beskrivning hade behövts för bedömningen av minimikraven, eftersom föreskrifterna enligt underlaget kan innebära skyldigheter för enskilda.

Regelrådet finner att redovisningen av överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Regelrådet finner att redovisningen av om förslaget går utöver minimikraven är bristfällig.

Övrigt som Regelrådet vill framföra

Regelrådet har inget övrigt att framföra i ärendet.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 7 oktober 2026

I beslutet deltog Anna-Lena Bohm (ordförande), Helena Fond, Martin Möрман, Roland Sigbladh och Lars Silver

Ärendet föredrogs av Anna Nilsson

Anna-Lena Bohm

Ordförande

Anna Nilsson

Föredragande